

Studijní texty

Název předmětu: Řízení bezpečnosti

Téma: Bezpečnostní systém ČR

Zpracoval: Ing. Miroslav Jurenka, Ph.D.

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY.

Obsah

Úvod

1. Objasnění pojmového aparátu
2. Struktura a prvky bezpečnostního systému státu
3. Integrovaný záchranný systém

Závěr

Úvod

Bezpečnost ČR je založena na principu zajištění bezpečnosti jednotlivce, ochrany jeho života, zdraví a majetku. K úspěšnému uplatňování tohoto principu je nezbytné zajišťovat bezpečnost státních institucí včetně jejich plné funkčnosti a rozvíjet procesy a nástroje sloužící k posilování bezpečnosti a ochrany obyvatelstva.

1. Objasnění pojmového aparátu

▪ BEZPEČNOSTNÍ SYSTÉM

Co je to bezpečnost?

Bezpečnost je pojmem komplexním - bývá vztahován především k charakteru:

- *Hrozeb, které bezpečnost ohrožují,*
- *Opatření, nástrojů či institucí, které mají bezpečnost zajišťovat a chránit,*
- *Objektů, jichž bezpečnost má být chráněna.*

Bezpečnost je stav,

kdy jsou na nejnižší možnou míru snížena rizika plynoucí z hrozeb pro určitý objekt a jeho zájmy

(*zpravidla národní stát, popř.
i mezinárodní organizaci*)

- výraz **security** (pasivní, ve smyslu zabezpečení, kroky, opatření, aktivity: např. safety belt);
- výraz **safety** (aktivní, ve smyslu bezpečnost, security guard).

Národní bezpečnost je stav, kdy objektu

(národnímu státu jako celku nebo jeho podstatným atributům)

nehrozí závažné ohrožení -

svrchovanosti,

územní celistvosti,

základů politického uspořádání,

vnitřního pořádku a bezpečnosti,

životů a zdraví občanů,

majetkových hodnot a životního prostředí.

*Ani jeho spojenci nejsou vystaveni hrozbám, které by v případě jejich aktivace vyžadovaly ozbrojenou či jinou rizikovou spoluúčast.

2. Struktura a prvky bezpečnostního systému státu

Legislativní rámec

- Ústava ČR
- Soubor navazujících zákonů a právních předpisů :
 - ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR
 - zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR
 - zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR
 - zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování

“krizové zákony”

č. 238/2000 Sb., o HZS

č. 239/2000 Sb., o IZS

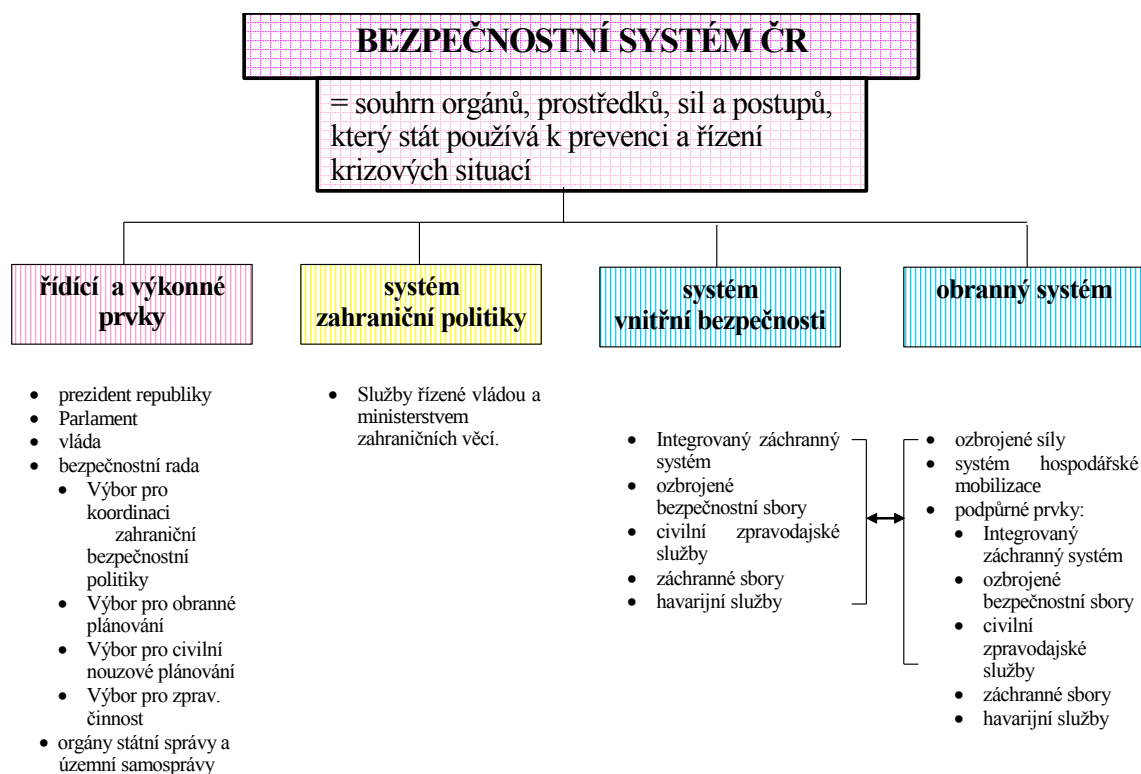
č. 240/2000 Sb., o Krizovém řízení

č. 241/ 2000 Sb., o Hospodářských opatřeních pro krizové stavy

Bezpečnostní systém tvoří prvky

- zákonodárné
- výkonné
- a soudní moci,

- územní samosprávy, právnické a fyzické osoby, které mají odpovědnost za zajištění bezpečnosti ČR.

Institucionálním nástrojem bezpečnostní politiky státu je **odpovídající bezpečnostní systém, jehož základní funkcí je integrovat, koordinovat a řídit jednotlivé složky a pružně reagovat na vzniklé hrozby.**

K zajištění svých bezpečnostních zájmů ČR vytváří a rozvíjí komplexní hierarchicky uspořádaný bezpečnostní systém, který je propojením roviny politické (vnitřní a zahraniční), vojenské, vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatel, hospodářské, finanční, legislativní, právní a sociální.

Základ tohoto systému je především v legislativním vyjádření působností a vzájemných vazeb jednotlivých složek (zákonodárné, výkonné, soudní moci, územní samosprávy a právnických a fyzických osob) a jejich vazeb mimo bezpečnostní systém a ve stanovení jejich povinnosti.

Bezpečnostní systém ČR plní funkci institucionálního rámce/nástroje při tvorbě a realizaci bezpečnostní politiky. Základní funkcí bezpečnostního systému ČR je řízení a koordinace činnosti jednotlivých složek odpovědných za zajišťování bezpečnostních zájmů ČR.

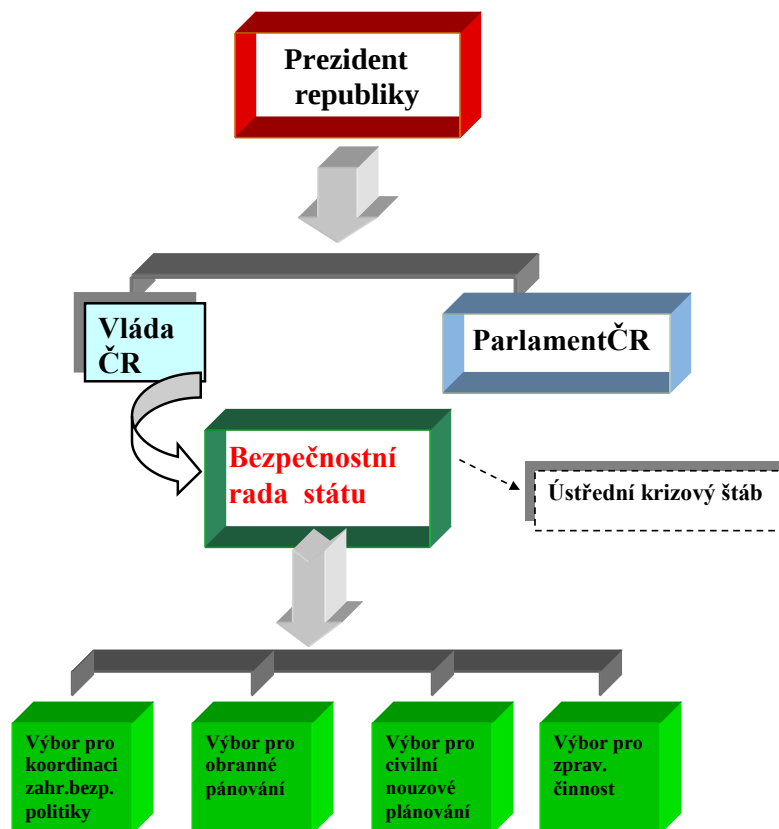
Zajišťování bezpečnosti ČR nemůže být pouze záležitostí složek, které jsou k tomu výslovně určeny, ale svým právně stanoveným podílem k němu přispívají jak státní orgány a orgány územní samosprávy, tak i právnické a fyzické osoby.

Bezpečnostní rada státu je stálým pracovním orgánem vlády pro koordinaci problematiky bezpečnosti České republiky a přípravu návrhů opatření k jejímu zajišťování.

Podle článku 9 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR:

- Bezpečnostní radu státu tvoří předseda vlády a další členové vlády podle rozhodnutí vlády.
- Bezpečnostní rada státu v rozsahu pověření, které stanovila vláda, připravuje vládě návrhy opatření k zajišťování bezpečnosti ČR.

Prezident republiky má právo účastnit se schůzí Bezpečnostní rady státu, vyžadovat od ní a jejích členů zprávy a projednávat s ní nebo jejími členy otázky, které patří do jejich působnosti.

3. Integrovaný záchranný systém

je to koordinovaná vazba jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných, likvidačních prací.

Jde tedy o systém koordinace postupů jednotlivých složek IZS při přípravě na krizové situace a při jeho nasazení. Nejedná se o organizaci v podobě instituce, ale o vyjádření předem domluvených pravidel spolupráce mezi jeho složkami.

Integrace spočívá v tom, že jednotlivé složky IZS poskytují své zdroje (techniku, materiál, osoby) k vytvoření účelového uskupení sil a prostředků pro likvidaci, respektive eliminaci následků krizové situace. Integrací jednotlivých prvků do takového uskupení jsou vytvořeny podmínky k co nejefektivnějšímu a nejúčinnějšímu využití dostupných zdrojů.

INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

Základní složky

- Hasičský záchranný sbor,
- Jednotky PO zařazené do plošného pokrytí okresu jednotkami PO,
- Zdravotnická záchranná služba,
- Policie ČR.

Ostatní složky

- Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- Ostatní záchranné sbory,
- Orgány ochrany veřejného zdraví,
- Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné složky,
- Zařízení CO,
- Neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

Závěr

Fungování bezpečnostního systému, výstavba a rozvoj schopností jeho jednotlivých složek, hospodářské a finanční zabezpečení představují dlouhodobý a náročný proces využívající praktických zkušeností jednak z řešení různých krizových situací, jednak ze systematické přípravy (např. formou různých cvičení) a preventivního působení jednotlivých složek.

Bezpečnostní systém musí neustále reagovat na měnící se podmínky a změny v bezpečnostním prostředí a vznikající nové hrozby. Z tohoto důvodu je bezpečnostní systém ČR potřeba vnímat jako otevřený a dynamicky se vyvíjející systém.

Úkoly pro samostatnou práci:

1. Prostudovat

- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému,
- Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky,

2. Seznámit se

- s Konceptí ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030, Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

